

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

60.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 26-го Июля — 1835 — Wilno. Piątek. 26-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Н А.

Мы были свидѣтелями весьма рѣдкаго въ нашемъ городѣ торжества, происходившаго 24-го прошедшаго мѣсяца, въ церкви Св. Іоанна. Это были такъ называемыя *премиціи* т. е. первая Литургія послѣ принятія Священства. Виновникомъ сего празднества былъ маститый старецъ, Священникъ Ѳадей *Новицкій*, Каноникъ Лифляндскій, Настоятель Виленской Св. Стефана церкви, бывшій Борисовскимъ Деканомъ и Членомъ-Попечителемъ Виленскаго Благотворительнаго Общества, который послѣ 50-ти лѣтняго Священнослуженія возобновилъ премиціи. Сія Литургія совершена имъ при участіи знаменитѣйшаго Духовенства и при многочисленномъ стеченіи народа, въ заключеніи коей, по обряду Римской Церкви, сжималъ онъ главу пододвиншихъ. Послѣ обѣдни, Управляющій Виленскою Епархіею, Епископъ и Кавалеръ *Клонгевитцъ*, пригласилъ все Духовенство къ себѣ на обѣдъ, при чемъ Его Преосвященство, Духовныя и Свѣтскія особы приносили достопочтенному Отцу *Новицкому* поздравленія и просили совершить надъ ними пожатіе главы.

Санктпетербургъ, 12-го Июля.

Высочайшими Грамотами, 21-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*: Предсѣдатель 1-го Департамента С. Петербургской Палаты Гражданскаго Суда, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Никитинъ*, и Предсѣдатель Московской Комиссіи для составленія свода запрещеній и разрѣшеній на имѣнія, Статскій Совѣтникъ *Хавскій*, и 29-го Іюня, сопричисленъ къ ордену *Св. Анны 1-й степени* Преосвященный *Иннокентій*, Епископъ Иркутскій, Нерчинскій и Якутскій.

— Высочайшею Грамотою 30-го Іюня, Исправляющій должность Начальника Главнаго Штаба 1-й Арміи, Генераль-Лейтенантъ, Генераль-Адъютантъ *Муравьевъ*, въ воздаяніе отлично-усердной службы, постоянныхъ и неутомимыхъ трудовъ, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Благо Орла*.

— Высочайшею Грамотою 12-го Іюня, Начальникъ 2-й пѣхотной дивизіи Генераль-Лейтенантъ Баронъ *Розенъ 4-й*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Владиміра 2-й степени*.

— Высочайшею Грамотою 30-го Мая, Всемилостивѣйше пожалованы знаки ордена *Св. Анны 2-й степени*, украшеннаго Императорскою Короною, Духовнику Его Величества, Главнаго Штаба и Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса Оберъ-Священнику, Протоіерею *Музовскому*.

— Высочайшими Грамотами Всемилостивѣйше пожалованы, 14-го Іюня, Черниговскій Вице-Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Волховской* Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, и 21-го Іюня, Оберъ-Прокуроръ 1-го Отдѣленія 3-го Департамента Правительствующаго Сената, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Владиславлевъ*, Кавалеромъ ордена *Св. Анны 1-й степени*.

— Высочайшею Грамотою 25-го Іюня, Всемилости-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Byliśmy świadkami dosyć rzadkiego w mieście naszym obchodu, który się odbywał w kościele Św. Jana dnia 24 z. m. Były-to powtórne prymicie czyli Jubileusz 50-letniego Kapłaństwa, J. Xdza Tadeusza *Nowickiego*, Kanonika Inflantskiego, Proboszcza Wileńskiego Św. Stefana, byłego Dziekana Borysowskiego, Członka-Opiekuna Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności, który Mszą Św. celebrował ze świetną assistencyą Kleru; po niej nastąpiło, zwyczajne tym obchodom w Kościele Katolickim ściskanie głowy przez Jubilanta, nader licznemu zgromadzeniu pobożnych, z okoliczności dorocznego festu w kościele i ogłoszonego obchodu. — Po nabożeństwie, JW. Zarządzający Diecezyą Biskup i Kawaler *Kłagiewicz* całe Duchowieństwo zaprosił na obiad, gdzie JW. Biskup pozwolił sobie uściskać głowę przez Jubilanta, który potem miał szczęście przyjąć powinszowanie obecnych Prałatów, Kanoników i Gości.

Sankt-Petersburg, dnia 12 Lipca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 21go Czerwca, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu Św. *Stanisława 2go stopnia*: Prezydent 1go Departamentu Sankt-Petersburskiej Izby Sądu Cywilnego, Rzeczywisty Radca Stanu *Nikityn*, i Prezydent Moskiewskiej Komisji dla ułożenia zbioru zaprzeczeń i rozstrzygnięć na majątki, Radca Stanu *Chawski*, i 29go Czerwca, policzony do Orderu Św. *Anny 1go stopnia* Przewielebny *Innocenty*, Biskup Irkutski, Nereczyński i Jakutski.

— Przez Najwyższy Dyplomat 30go Czerwca, sprawujący obowiązek Naczelnika Głównego Sztabu 1szej Armii, Jenerał Porucznik, Jenerał Adjutant *Murawjew*, w nagrodę odznaczoney gorliwością służby, stałych i niezmiornych trudów, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Orła Białego*.

— Przez Najwyższy Dyplomat 12 Czerwca, Naczelnik 2giey dywizyi pieszej, Jenerał-Porucznik Baron *Rosen* 4ty, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu Św. *Włodzimierza 2go stopnia*.

— Przez Najwyższy Dyplomat 30 Maja, Nayłaskawiey udarowany znakami Orderu Św. *Anny 2go stopnia*, ozdobionego *Cesarską Koroną* Spowiednik Najjaśniejszego Pana, Wielki Kapelan Głównego Sztabu i Oddzielnego Korpusu Gwardyi, Protojerey *Muzowski*.

— Przez Najwyższe Dyplomata Nayłaskawiey mianowani, 14go Czerwca, Czernihowski Wice-Gubernator, Rzeczywisty Radca Stanu *Wotchowski*, Kawalerem Orderu Św. *Stanisława 2go stopnia*, i 21go Czerwca, Ober-Prokurator 1go Oddziału 3go Departamentu Rządzącego Senatu, Rzeczywisty Radca Stanu *Władysławlew*, Kawalerem Orderu Św. *Anny 1go stopnia*.

— Przez Najwyższy Dyplomat 25go Czerwca, Nay-

— Medycy, Radca Kollegialny *Weisse*, Radey Dworn *Seidlitz* i *Scholtz*, prosili o NAYWYŻSZE zezwolenie na zawiązanie *Towarzystwa dla zaprowadzenia prywatnych Szpitalów dla chorych z akcyi*, w Sankt-Petersburgu i innych miastach Państwa, na zasadach, objętych w złożonym przez nich projekcie prawideł dla tego Towarzystwa. NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, uznawszy założenie to nader pożytecznym i dobroczynnym, NAYWYŻEJ rozkazać raczył, dozwolnić zawiązania Towarzystwa, i potwierdził jego prawidła, zgodzone z będącemi prawami przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych. Celem Towarzystwa jest zakładanie większych i małych Szpitalów dla chorych w Sankt-Petersburgu i innych miastach, w których chorzy wszelkiego stanu, płci i wieku, mogliby, za umiarkowaną opłatę, znajdować utrzymanie, lekarstwa i lekarską pomoc. Towarzystwo zostaje pod NAYWYŻSZĄ JEGO CESARSKIEJ MOŚCI Opieką i do NAYWYŻSZEJ wiadomości czyni doniesienie o swoich czynnościach. Główny Rząd Towarzystwa składają początkowi jego założyciele, z przyłączeniem do nich czterech jeszcze osób. Na zaprowadzenie prywatnych Szpitalów w Sankt Petersburgu użyty będzie pierwszy kapitał (seria), który złożony będzie z 5,000 akcyi, po 100 rubli ass. każda. Biorący akcyą ma prawo do otrzymania dywidendy, a czyniący ofiarę z dywidendy 50-ciu akcey na rzecz dobroczynnego kapitału, nazywa się akcyonistą-dobrodziejem. Akcey mogą być przenoszone na inne osoby, za odświadczeniem o tém Głównemu Zarządowi. Kapitał Towarzystwa nie może być na inny cel użyty, prócz na założenie prywatnych Szpitalów dla chorych. Dziesiąta część dywidendy, przeznaczoney po upływie roku, idzie na kapitał wspomagania ubogich chorych, równymże sposobem i dywidendy, nieodebrane po upływie trzech lat od ogłoszenia w gazetach. Chorzy, posyłani od akcyonaryuszów przyjmowani będą z pierwszeństwem przed innemi. Akcyonaryusz i jego familia przyjęci być mają koniecznie, nawet w niedostatku miejsca. Przysyłani od Akcyonaryuszów dobrodziejów chorzy mają być umieszczeni szczególnie na rachunek dobroczynnego kapitału. Jeżeli będzie zachodziła potrzeba rozszerzenia przedsięwzięcia tego w Sankt-Petersburgu lub innych miejscach, wtedy, po naradzeniu się na ogólném zgromadzeniu Akcyonaryuszów, utworzoną będzie subskrypcya na drugą, trzecią i t. d. serią potrzebnych akcey. Przy rozbieganiu nowych akcey, właściciele pierwszych, mają pierwszeństwo przed innemi Akcyonaryuszami. Każda seria ma swą własną dywidendę. — Doroczne zebranie Akcyonaryuszów naznacza się 6go Grudnia. — W każdym Szpitalu będzie się znajdowała w spółnych Izbach pewna liczba łóżek, dla utrzymywania chorych za opłatą nayumiarkowaną. Płata naznacza się podług miejscowego naznaczenia i corocznie się publikuje. Właściciele dóbr lub fabryk mogą czynić subskrypcyą na leczenie swoich sług lub majstrów w prywatnych Szpitalach, na warunkach, które później będą ogłoszone. Wydatki dla chorych ubogich opłacają się zupełnie lub w części z dobroczynnego kapitału Towarzystwa. W każdym Szpitalu w czasie naznaczonym będzie się znajdował osobny medyk, dla udzielania przychodzącym chorym rady i recepta za jak naymniejszą opłatę. Każde infirmaryum ma swojego Dyrektora, mianowanego przez główny zarząd; onże jest razem głównym Medykiem infirmaryum. Towarzystwu udziela się prawo zakładania własnych aptek dla opatrywania swoich Szpitalów. Na opłatę wydatków dla ubogich chorych, Towarzystwo przy zaczęciu czynności swoich zamierza osnować osobny dobroczynny kapitał, który na nie więcej użytym być nie może. Uczuciom serca każdego zostawia się przykładac do powiększenia tego kapitału ofiarą summ pieniężnych lub rzeczy, ale do tego kapitału osobno wchodzić będą: 1) dziesiąta część corocznego zysku; 2) dywidendy, nieodebrane w swoim czasie; 3) dywidendy, przeznaczone na rzecz tego kapitału; 4) sum-

доставляется споспѣшествовать увеличенію сего капитала, пожертвованіемъ денежныхъ суммъ или вещей; но въ него особенно будутъ поступать: 1) десятая доля годовой прибыли; 2) дивиденды, неостребованные въ срокъ; 3) дивиденды, назначенные въ пользу сего капитала; 4) сумма изъ кружекъ, которыя Общество имѣетъ право учредить внутри больницы и при входѣ въ оныя. (С. П.)

Кяхта, 18-го Мая.

Третьяго дня въ торговой слободѣ Кяхтѣ, по выслушаніи во Святомъ Храмѣ Литургіи и по принесеніи Господу Богу благодарственного моленія въ собраніи Директора и Чиновниковъ Кяхтинской Таможни, торгующаго на Кяхтѣ купчества и другихъ особъ, освящено и торжественно открыто Высочайше учрежденное училище Китайскаго языка, находящееся въ завѣдываніи Министерства Финансовъ по Департаменту Вѣшной Торговли, подъ непосредственнымъ наблюденіемъ Кяхтинской Таможни. При семъ произнесены были рѣчи, одна Монахомъ Іакинѣомъ, а другая Директоромъ Таможни, въ коихъ изложены были благодарности за попеченія Правительства и наставленія юношамъ, поступившимъ въ училище.

Для преподаванія въ семъ училищѣ Китайскаго языка присланы отъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, изъ бывшихъ въ Пекинѣ при Духовной Миссіи, учитель и временно для надзора первоначально производимаго ученія и правилъ преподаванія Монахъ Іакинѣевъ.

Курсъ полного ученія Китайскаго языка располагается на четыре года, опредѣляя на сіе, кромѣ табельныхъ дней, каждодневно по три часа. Въ первый годъ, при обученіи чтенія и письма, преподаваться будетъ изъясненіе Китайской Грамматики съ примѣненіемъ правилъ оной къ правиламъ Русской Грамматики, дабы показать, въ чемъ состоитъ различіе Китайскаго языка отъ Русскаго; во второй годъ продолженіе ученія Китайской Грамматики и правилъ оной къ употребленію въ разговорѣ, а также и легкихъ разговоровъ, содержаніемъ коихъ будутъ предметы, до торговли относящіеся, съ предварительнымъ переводомъ по правиламъ Китайской Грамматики; занятія въ третій годъ состоятъ будутъ въ пространныхъ разговорахъ съ переводомъ и разборомъ переводимыхъ легкихъ статей по правиламъ Китайской Грамматики; и наконецъ въ четвертый годъ, кромѣ упражненія въ разговорѣ на Китайскомъ языкѣ, преподаваемо будетъ изъясненіе пространнаго употребленія формъ, или оборотовъ Китайскаго языка въ обществѣ, съ обращеніемъ вниманія на различіе слоговъ въ примѣненіи оныхъ къ предметамъ. Классическія занятія окончательнаго курса ученія наиболее состоятъ будутъ въ разборѣ книжнаго языка и въ упражненіи переводами съ оного.

Въ училище Китайскаго языка принимаются юноши и дѣти всякаго состоянія Греко-Россійскаго исповѣданія, умѣющіе читать и писать по-Русски и знающіе первыя правила Арифметики.

Ученіе Китайскаго языка преподается безденежно и безъ опредѣленія комплекта учениковъ и возраста ихъ.

Ученики, по мѣрѣ усовершенствованія въ знаніи Китайскаго языка, получаютъ будутъ аттестаты. Тѣ ученики, кои, окончивъ курсъ ученія, по надлежачему испытанію окажутся достаточно знающими языкъ сей, и по торговлѣ на Кяхтѣ въ теченіи трехъ лѣтъ, при хорошемъ поведеніи, принесутъ знаніемъ Китайскаго языка существенную пользу, дѣлаются лично свободными отъ рекрутской повинности и отъ общественныхъ выборовъ.

Въ училище Китайскаго языка поступило 24 купеческихъ дѣтей и мѣщанъ; изъ нихъ только трое отъ 7 до 10 лѣтъ, а прочіе отъ 14 до 21 года.

Познаніе Китайскаго языка, при производствѣ обширной мѣнковой торговли, можетъ принести значительную пользу: усиливъ дружескую связь нашу по торговымъ дѣламъ съ Китадцами, избавить отъ встрѣчающихся неясностей и затрудненій во время мѣны съ Китадцами, изъясняющимися весьма плохо при ограниченномъ знаніи нѣкоторыхъ Русскихъ исковерканныхъ ими словъ.

Торгующее на Кяхтѣ купчество, сверхъ положеннаго отъ казны жалованья учителю, назначило на содержаніе училища по 1,500 руб. въ годъ; а Кяхтинскій 1-й гильдій купецъ и Почетный Гражданинъ, Николай Игумновъ, пожертвовалъ 5,000 руб. на построеніе дома для училища и на покупку необходимыхъ Китайскихъ книгъ. (К. Г.)

Одесса, 25-го Іюня.

Изъ Константинополя пишутъ отъ 17 (29) Ію-

ма зъ карбонекъ, которе Товарищество ма право утримывать вѣнугатрз Спиталу и пры вейсѣиу до него. (Р. Р.)

Кяхта, дня 18 Мая.

Завечора въ handlowey осадзіе Кяхціе, по выслушаніи въ Святѣни Паўскай Литургіи, і по заніесіеніу Пану Богу дзѣкоczynnych modłów, пры згромадзєніу Dyrektora і Urzєdników Kіachtyńskіey Tamoźni, handlujacychъ въ Kіachcie kupców і innychъ особъ, poświęconą została і uroczyste otworzoną zъ woli Nаwzrзszey założona Szkoła języka Chińskіego, zostająca podъ zawiadywanіemъ Ministerуmъ Skarbu Departamentu handlu zewnętrznego, podъ bezpосrzednimъ dozoremъ Kіachtyńskіey Tamoźni. Pры czєmъ mіane były mowy: jedna przezъ zakonnika Jakіnfa, а druga przezъ Dyrektora Tamoźni, wъ kтórychъ wyłożone były wdzięczność за pieczołowitość Rządu і naukę dla młodzieńców, kтórzy weszli do Szkoły.

Для wykładania wъ тей Szkole języka Chińskіego przysłani są zъ Ministerуmъ Sprawъ Zewnętrznýchъ, zъ liczby osóbъ byłychъ въ Pekinie пры Missyi Duchowney, Nauczyciel і czasowie dla nadzoru odbywajacyego się uczenia і prawidełъ wykładania zakonnikъ Jakіnfa.

Kursъ zupełney nauki języka Chińskіego, rozłożony jest на cztery lata, przeznaczającъ на то, próczъ dniъ tabelnychъ, codziєnъ po trzy godziny. Wъ pierwszymъ roku, пры uczeniu się czytania і pisanіa, wykładana bєdzіє Grammatyka Chińska zъ porównaniemъ prawidełъ jєy zъ prawidłami Rossyyskіey Grammatyki, аzєby pokazać, wъ czєmъ zachodzi różnica języka Chińskіego odъ Ruskіego; wъ drugimъ roku dalszy ciągъ Grammatyki Chińskіey і jєy prawidełъ dla użycia wъ rozmowachъ, tudzieżъ łatwieyszychъ rozmów, kтórychъ rzeczą bєdą przedmioty odnoszące się do handlu, zъ poprzedzającymъ przekładaniemъ podługъ regułъ Grammatyki Chińskіey; zajęcia trzeciego roku zawierać się bєdą wъ obszєrnychъ rozmowachъ zъ przekłademъ і rozbioremъ tłumaczonychъ lżeyszychъ wyjątkówъ podługъ prawidełъ Grammatyki Chińskіey; і nakoniecъ на rokъ czwartы, opróczъ ćwiczeńъ wъ rozmawianiu językiemъ Chińskimъ, bєdzіє dawany wykładъ rozległego użycia formъ, lubъ zwrótówъ języka Chińskіego wъ użyciu codziennєmъ, ze zwrócenіemъ uwagi на rozmaitośćъ składni wъ stosowaniu jєy do przedmiotówъ. Klassyczne zatrudnienia ostatniego kursu nauki nаywієcey składać się bєdą zъ rozbiору języka piśmienego і ćwiczenia się wъ przekładaniu zъ niego.

Do Szkoły języka Chińskіego przyymują się młodzieńcy і dzieciъ wszelkiego stanu wyznania Greko-Rossyyskіego, umієjący czytać і pisać po Rossyysku і pierwsze prawidła Arytmetyki.

Nauka języka Chińskіego daje się bezpłatnie і bezъ zakreslenia kompletu uczniówъ і ichъ wieku.

Uczniowie, wъ miarę doskonalenia się wъ umієjętności języka Chińskіego, otrzymywać bєdą аттестаты. Uczniowie, kтórzy, skończywszy kursъ nauki, по налеżytъ exаminie okazać się dostatecznie umієjącymi tenъ językъ, і dla handlu wъ Kіachcie przezъ ciągъ latъ trzechъ, пры dobrєmъ sprawowaniu się, przyniosą ze znajomości języka Chińskіego rzeczywisty pożytekъ, stają się osobiście wolnemi odъ rekrutskіey powinności і wyborówъ gminnychъ.

Do Szkoły języka Chińskіego weszło 24chъ synówъ kupieckichъ і mieszczanъ; zъ nichъ trzechъ tylko odъ 7miu do 10ciu latъ, а dalsi odъ 14stu do 21.

Znajomośćъ języka Chińskіego, wъ prowadzeniu obszєrnego zamiennego handlu, znaczne może przynieść pożytki: umocniwszy przyjacielskie związki nasze wъ rzeczachъ handlowychъ zъ Chińczykami, zachowa odъ napotykanыхъ niejasności і trudności wъ czasie zamiany zъ Chińczykami, tłumaczącymi się bardzo niedokładnie пры ograniczoney znajomości nієkтórychъ przezъ nichъ przekręcanychъ słówъ Ruskichъ.

Handlujacy wъ Kіachcie kupcy, opróczъ wyznaczony zъ Skarbu płacy dla Nauczyciela, przeznaczyli на utrzymanіє Szkoły po 1,500 rubli на rokъ; а Kіachtyński iszey gildy kupiec і Poczєtny Hraźdanin, Nikołay Igumnow, ofiarowałъ 5,000 rubli на wybudowanie domu dla Szkoły і на zakupienie istotnie potrzebnychъ ksiągъ Chińskichъ. (G. H.)

Одесса, дня 25 Czerwca.

Donoszą zъ Konstantynopola podъ 17 (29) Czerwca: (1)

на: „Изъ Малой-Азій, изъ Румелии и изъ Архипелага пишутъ со всѣхъ сторонъ, что тамъ ожидаютъ отличнаго урожая, такъ, что нѣтъ возможности предпринимать спекуляціи, даже и по понизившимся цѣнамъ; Архипелагъ достаточно снабженъ, и долго не будетъ нуждаться въ новыхъ подвозахъ. По этому если цѣны въ Россіи не понизятся еще на нѣсколько рублей, и не побудятъ иностранныхъ спекулянтовъ къ обращенію части капиталовъ своихъ на хлѣбъ, то едва ли можно ожидать значительныхъ торговыхъ оборотовъ въ Черноморскихъ портахъ и въ нынѣшнемъ году. Можетъ быть въ Александріи окажется позже надобности въ нѣсколькихъ подвозахъ особенно ячменя, котораго сборъ будетъ дурень по причинѣ чумы и *Хамзина*, вѣтра, дующаго обыкновенно отъ Пасхи до Троицына дня, и называемаго по этому у Арабовъ *пятидесятицею*; вѣтеръ этотъ, дующій съ Юга въ нижнемъ Египтѣ, извѣстенъ также подъ именемъ *Бедуинскаго*. Потребности Египта легко впрочемъ могутъ быть удовлетворены окрестными странами, которыя доставятъ ему избыточные запасы, прежде, нежели подоспѣютъ Европейскіе подвозы.

— Многіе торговые дома, предпринявшіе въ началѣ года обороты по хлопчатой бумагѣ Макко, здѣсь на мѣстѣ получаютъ значительные выигрыши, по причинѣ возвысившихся цѣнъ отъ большихъ заказовъ изъ Франціи и Англіи; отправка этого товара замедляется однако жъ чумою, изъ опасенія которой шхипера не хотятъ брать на суда свои грузы бумаги.

— *Отъ 2-го Юля, н. ст.* На этой недѣлѣ мало извѣстій. Англійская эскадра приближается къ Вурль, обыкновенному мѣсту своего стоянія; Французская эскадра въ Левантѣ состоитъ теперь только изъ одного корабля и одного фрегата.

— Чума продолжается въ Смирнѣ, въ Дарданеллахъ и въ Магнезій, но не замѣтно, чтобы она усиливалась. Здѣсь мы отъ нея свободны, но съ нѣкотораго времени было нѣсколько апоплексическихъ ударовъ. Въ Египтѣ зараза ослабѣваетъ.

— Здѣсь вооружается новая эскадра, которой назначеніе неизвѣстно; въ арсеналѣ работаютъ съ большою дѣятельностію.

28-го Юля.

По ходатайству Господина Новороссійскаго и Бессарабскаго Генералъ-Губернатора, со стороны главнаго Почтоваго Начальства сдѣлано распоряженіе, чтобы письма изъ Одессы въ Сѣверныя Европейскія Государства, и особенно въ Англію, могли быть отправляемы на будущее время чрезъ С. Петербургъ, посредствомъ Любскихъ пароходовъ. (Од. В.)

Варшава, 27-го Юля.

Его Высочество Генералъ отъ Кавалеріи, Членъ Государственнаго Совѣта *Рожницкій*, возвратился изъ Кельца въ здѣшній городъ; а также прибылъ изъ Берлина, Императорско-Россійскій Резидентъ въ Краковѣ, Баронъ *Унгериш-Штернбергъ*.

28-го Юля.

Е. Сіятель. Князь *Горгановъ*, Начальникъ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, отправился въ Россію.

29-го Юля.

Авангардъ Императорскаго Гвардейскаго Кавалерійскаго отряда, третьяго дня прибылъ изъ Петербурга въ Варшаву; отрядъ сей слѣдуя въ Калишъ, нѣкоторое время пробудетъ въ здѣшней столицѣ. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 26-го Юля.

Его Величество Король вчера возвратился изъ Теплицъ въ здѣшнюю столицу. Также возвратился и Генералъ-Маіоръ *Вицлебъ*. (Г. С.)

— Князь Вильгельмъ *Радзивиллъ*, отправился отсюда въ Ругбергъ, въ Силезію.

— Сюда прибылъ Генералъ отъ Артиллеріи, Генералъ-Адъютантъ Его Величества Всероссійскаго Императора, *Сухожанецъ*, изъ Магдебурга.

— Изъ Бона увѣдомляютъ, что тамъ дѣлаютъ приготовленіе къ принятію въ Сентябрь мѣсяцъ собранія Исследователей природы, и Врачей. (D. P.)

Данцигъ, 18-го Юля.

13-го ч. с. м., какъ въ день Рожденія Ея Величества Императрицы Всероссійской, сдѣлано было множество выстрѣловъ съ Россійскаго фрегата, стоящаго при Вейксельминдской крѣпости.

— Здѣшняя квартирная Коммиссія занимается приготовленіемъ квартиръ для ожидаемаго Императорско-Россійскаго Войска. Большая часть жителей объявила, что имъ будетъ пріятно безденежно принять сихъ гостей на квартиру. Свита Ихъ Величества Императора и Императрицы, Великаго Князя КОНСТАНТИНА и Великой Княжны ОЛЬГИ, будетъ состоять изъ 40 особъ, между которыми упоминаютъ Князя *Волконскаго*, Графа *Бенкендорфа*,

З Азій-Мниезей, Румелии и з Архипелагу ze wszystkich stron piszą, iż się tam spodziewają dobrego urodzaju, tak, iż nie można przedsiębrać spekulacyi nawet dla zniżenia cen; Archipelag dostatecznie jest opatrzony, i na długo nie będzie potrzebował nowych przywozów. Podług tego więc, jeśli ceny w Rosyi nie zmniejszą się jeszcze na kilka rubli, i nie pobudzą zagranicznych spekulantów do obrócenia części swych kapitałów na zboże, tedy zaledwo się można spodziewać znacznych handlowych obrótów w portach Czarnomorskich i w roku teraźniejszym. Może bydy, iż w Alexandryi okaże się później potrzeba kilku dostarczeń, szczególniej jęczmienia, którego zebranie będzie złe zupełnie z przyczyny zarazy i *Chamzina*, wiatru pospolicie trwającego od Wielkieynocy do Świętej Trójcy, i ztąd nazywanego u Arabów *pięćdziesiątnicą*; wiatr ten, wiejący z Południa w niższym Egipcie, znany także pod imieniem *Beduińskiego*. Potrzeby Egiptu łatwo zresztą mogą być załatwione przez okoliczne kraje, które mu dostarczą obfitych zapasów, pierwiec, aniżeli przyspieszą przywozy Europejskie.

— Rozmaite domy handlowe, które na początku roku, przedsięwzięły obróty bawełną Makko, tu na miejscu znaczne otrzymują zyski, z przyczyny podwyższenia się cen przez liczne zamówienia z Francyi i Anglii; wysyłanie tego towaru przewleka się jednak z przyczyny morowej zarazy, dla bojazni której, szyprowie nie chcą brać na swe statki ładunków bawełny.

— *Pod 2 Czerwca n. k.* W tym tygodniu mało wiadomości. Eskadra Angielska zbliża się ku Vurli, miejsc, gdzie zawsze stać zwykła; Eskadra francuzka w Lewancie teraz składa się tylko z jednego okrętu i jednej fregaty.

— Zaraza morowa trwa w Smirnie, Dardanellach i Magnezii, lecz nie widać, żeby się powiększała. Jesteśmy tu od niej wolni, lecz od niejakiemu czasu było kilku apoplekcyjnych przypadków śmierci. W Egipcie zaraza zmniejsza się.

— Uzbrajana jest tu nowa eskadra, której przeznaczenie niewiadome; w arsenale z wielką pracują czynnością.

Dnia 28.

Za staraniem Pana Nowo-Rossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, ze strony Głównej Zwierzchności Pocztowej zrobione zostało rozporządzenie, ażeby listy z Odessy do północnych państw Europy, a szczególniej do Anglii, mogły być posyłane odtąd przez S. Petersburg, przez pośrednictwo statków parowych lubeckich. (G. O.)

Warszawa, dnia 27 Lipca.

JW. Jenerał jazdy, Członek Rady Państwa *Rozniecki*, wrócił z Kielc do tutejszej Stolicy; a z Berlina przybył Baron *Ungern Szternberg*, Cesarstwa Rossyjskiego Rezydent w Krakowie.

Dnia 28.

JO. Xiążę *Gorzakow*, Szef Sztabu Głównego czynnej Armii, wyjechał do Rossyi.

Dnia 29.

Straż przednia Oddziału CESARSKIEY Gwardyi konnej, przybyła zawczora z Petersburga do Warszawy; ten Oddział w przechodzie do Kalisza, w tych dniach przybędzie na czas krótki do tutejszej Stolicy. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 26 Lipca.

Król Jmć wrócił dnia wczorajszego z Cieplie do tutejszej stolicy. Wrócił także Minister wojny Jenerał *Witzleben*. (G. C.)

— Xiążę *Wilhelm Radziwiłł* wyjechał ztąd do Ruhberg w Szląsku.

— Przybył tu Jenerał Artylleryi, Jenerał-Adjutant N. Cesarza Wszech Rossyy, *Suchozanet*, z Magdeburga.

— Donoszą z Bonn, iż tam czynią przysposobienia do odprawić się mającego w miesiącu Września zgromadzenia badaczów natury i lekarzy. (D. P.)

Gdańsk 18 Lipca.

Dnia 13 b. m., jako w rocznicę urodzin NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY Rossyyskiej, dany się słyszeć liczne wystrzały z fregaty Rossyyskiej, stojącej przy twierdzy *Weichselmünde*.

Tutejsza Kommissya serwissowa zajmuje się przygotowaniem kwater, dla spodziewanego wojska CESARSKO-Rossyyskiego. Większa część mieszkańców oświadczyła, że przyjemnie im będzie przyjąć bezpłatnie na kwatery tych gości. Orszak towarzyszący CESARZOWI, CESARZOWEY, WIELKIEMU Xięciu KONSTANTEMU i WIELKIEY Xiężniczce OLDZE, składać się będzie z 40 osób, między którymi wymieniają Xięcia *Wołkońskiego*, Hrabiego *Benckendorfa*, Xięcia *Menszykowa*, Hr.

Князя *Меницикова*, Графа *Орлова*, Генерала *Адлерберга*, Императорскаго Флигель-Адъютанта *Г. Лютке*, Королевско-Прусскаго Генерала *Рауха* и многих других знаменитыхъ особъ. Въ случаѣ, еслибъ Его Величество Король съ Е. К. В. Наслѣдникомъ Престола сюда прибыли, тогда, какъ слышно, первый остановится у Варминскаго Епископа въ Оливѣ, а другой въ казенномъ домѣ возлѣ почты. (G. C.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17-го Іюля.

Надворный Совѣтникъ *Лоръ* отправился въ Прагу, сдѣлать пригласенія для принятія Ихъ Императорскихъ Величествъ, Кои 2-го Сентября отправятся въ Прагу, и тамъ пробывъ три дня, уѣдутъ въ Теплицъ, на встрѣчу ожидаемыхъ Августейшихъ Государей.

— Венгерскій Сеймъ кончится въ семь мѣсяцъ, а новый Трансильванскій Сеймъ будетъ созванъ въ Сентябрь. (G. C.)

18-го Іюля.

Кажется, что Коронація Его Величества Императора въ Прагѣ, а Ея Величества Императрицы въ Пресбургѣ, отсрочена къ дальнѣйшему времени. (D. P.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 17-го Іюля.

Король препроводилъ Французской Академіи 2,000 фр., для раздѣленія сей суммы между потомками *Корнелля*.

— Всѣ оппозиціонные журналы, съ упрямствомъ и огорченіемъ возстаютъ противу вчерашняго приговора Суда Перовъ.

— 9-го ч. с. м. въ Байоннѣ распространились подробныя извѣстія о происшествіяхъ, случившихся въ Сарагоссѣ. Нѣсколько уже мѣсяцевъ, городъ находился въ большомъ смятеніи; междоусобная война, безпокойства въ Каталоніи, вылазки Карлистовъ въ Аррагонію, все сіе производило волненіе умовъ. Также большое возбудило неудовольствіе бездѣйствіе Генераловъ и недовѣріе Правительства при движеніи гвардіи. Составленіе новаго Министерства и прохія средствъ, кажется, прекратили негодованія жителей Сарагоссы, какъ вдругъ распространились слухи, что въ семь городѣ духовенство имѣетъ связь съ непріятелемъ, и употребляетъ всѣ средства къ облегченію *Донз-Карлосу* вступленія въ Мадридъ. 5-го ч. Іюля по утру, городское ополченіе собралось на площади и произносило противу духовенства угрозы, присовокупляя, что народъ самъ долженъ принять кормило правленія, если Правительство не имѣетъ для сего довольно силы. Чернь, возбужденная сими криками, показала, что она ни мало не боится духовенства, коему предъ симъ слѣпо повиновалась. Народъ, милиція, даже войско, исключая одинъ только полкъ, бросились на Монастыри, все разрушая и истребляя пламенемъ. Между монастырями, подвергнувшимися сей ярости, суть: Капуцинскій, Картезианскій, Францисканскій, Доминиканскій, Августинскій и Монастырь Св. Викторіи. Однако жъ никогда не умерщвляли и не грабили; во время безпорядка всѣ Монахи успѣли скрыться. Одинъ только голосъ: „Да здравствуетъ узаконеніе!“ былъ слышенъ. Очевидно, что толпа имѣла здѣсь въ мысли узаконеніе 1822 года. Незамѣтно было покушенія къ ниспроверженію престола; желали только, дабы Правительство приняло главныя основанія узаконенія, и дѣятельнѣйшія мѣры противу Карлистовъ. Въ 6 часовъ вечера прекратилось все смятеніе, и ничто не предвѣщало возобновленія оного. Генералъ *Алварезъ*, командуяцій гарнизономъ въ Сарагоссѣ, не вмѣшивался въ сіи безпорядки, замѣтивъ, что народъ безпрестанно восклицаетъ: „Да здравствуетъ узаконеніе!“ и что войско не оказывало желанія усмирить сіе возмущеніе.

— Нынѣ говорятъ, что путешествіе *Орлеанскаго* Герцога въ Швейцарію не было предпринимаемо въ предметъ бракосочетанія, какъ прежде полагали; но по совѣту врачей, утѣрпавшихъ, что Альпійскій воздухъ съ пользою подѣйствуетъ на здоровье Герцога.

— Слышно, что Турецкій флотъ, выйдетъ изъ Дарданелловъ въ началѣ Августа. Сказываютъ, будто бы онъ назначенъ для перевозки нѣкотораго числа войска въ Сирію, въ подкрѣпленіе жителей, кои не довольны Египетскимъ Пашею.

— Войско Испанской Королевы нынѣ раздѣлено на 4-ре колонны; кои находясь разстояніемъ на полчаса пути одна отъ другой, совокупно движутся, противу Бискайскихъ Карлистовъ, отражая ихъ отъ Аратіи въ Ороско. Со времени удаленія изъ войска отозванныхъ Генераловъ, возрастаютъ въ ономъ довѣріе и охота. Съ большею поспѣшностію занимаются укрѣпленіемъ Бильбао. Увѣ-

рѣдуютъ, *Жен. Адлербергъ*, Цесарскаго Адъютанта *Панъ Лютке*, *Крѣлевско-Прускаго* Генерала *Рауха* и wielu innych знакомитыхъ особъ. *Вразіе*, gdyby tu *Król Jmé i J. K. W.* *Następca tronu* przybyli, natenczas, jak slychac, pierwszy stanie u *Biskupa Warminskiego* w *Oliwie*, a drugi w domu rządowym, obok poczty położonym. (G. C.)

А У С Т Р І Я.

Вієна, дня 17 Липца.

Radca Nadworny Lohr, wyjechał do Pragi, dla poczynienia przygotowań na przyjęcie Najjaśniejszych Cesarstwa Ichmość, którzy dnia 2go Września wyjadą do Pragi, a tam zabawiwszy tylko 3 dni, udadzą się do Cieplie, dla przyjęcia spodziewanych Najjaśniejszych Monarchów.

— Sejm Węgierski ma się ukończyć w tym miesiącu, a nowy Sejm Siedmiogrodzki będzie zwołany w Wrześniu. (G. C.)

Дня 18.

Zdaje się, że koronacja Najjaśniejszego Cesarza w Pradze, a Najjaśniejszej Pani w Presburgu, na później odłożoną została. (Dz. P.)

F R A N C Y A.

Парижъ, дня 17 Липца.

Król przesłał Akademii Francuzkiej 2000 fr., dla podzielenia jej między potomków *Kornela*.

— Wszystkie dzienniki oppozycyjne, powstają z zaciętością i goryczą przeciwko wyrokowi Sądu Parów, na dniu wczorajszym wydanemu.

— Rozeszła się wiadomość w Bajonnie d. 9 b. m. o niektórych szczegółach wypadków, wydarzonych w Saragossie. Już od kilku miesięcy miasto było w wielkiem poruszeniu; wojna domowa, niespokojności w Katalonii, wycieczki Karolistów do Arragonii, wszystko to wzburzało umysły. Nie mała także obudziła niechęć nieczynność Jenerałów i nieufność rządu przy poruszeniu gwardyi. Utworzenie nowego Ministerium i inne środki, zdawało się, że przytłumiły nieukontentowanie mieszkańców Saragossy, gdy w tém rozeszła się pogłoska, że duchowieństwo w tém mieście, utrzymuje związek z nieprzyjacielem i usiłuje wszelkiemi sposobami ułatwić *Don Karlosowi* wejście do Madrytu. Rano d. 5 Lipca zebrała się milicya miejska na publicznym placu i wydawała groźące okrzyki przeciw duchowieństwu; wołała, że lud musi sam wziąć ster rządu, kiedy władze nie mają do tego dosyć siły. Pospólstwo, poburzone temi okrzykami, okazało, iak mało obawiało się duchowieństwa, któremu dawniej ślepo było uległe. Lud, milicya, wojsko nawet, jeden tylko półk wyjąwszy, rzuciło się na klasztor, wszystko burząc i paląc. Między klasztorami, które doznały tego losu, były: Kapucynów, Kartuzów, Franciszkanów, Dominikanów, Augustyanów i klasztor S. Wiktorii. Nie mordowano jednak, ani rabowano; podczas zamieszania, wszyscy zakonnicy schronić się zdołali. Jeden tylko okrzyk słyszeć się zdawał: „Niech żyje ustawa!“ Widoczna rzecz, że tłum miał tu na myśli ustawę z roku 1822. Nie widać było nigdzie zamachu na obalenie tronu; życzone tylko, aby rząd przyjął główne zasady ustawy, i aby przedsięwziął energiczniejsze środki przeciwko Karolistom. Wieczorem około 6tey, ustała cała niespokojność i nie było, widać co by powrót jej zapowiadało. Jenerał *Alvarez*, dowodzący załogą w Saragossie, nie mieszał się do tego zaburzenia, widząc, że lud ciągle wydawał okrzyki: „Niech żyje ustawa!“ i że wojsko nie miało chęci uspokojenia tego zamieszania.

— Mówią teraz, że podróż *Xięcia Orleańskiego* do Szwajcaryi, nie miała celów małżeństwa, jak z początku mniemano; ale przedsięwzięta została za radą lekarzy, którzy utrzymują, że powietrze alpeyskie zbawienne skutki dla zdrowia *Xięcia* sprowadzi.

— Słychać, że flota turecka wypłynie z Dardanellów na początku Sierpnia. Ma ona być przeznaczona na przewiezienie pewney liczby woyska do Syryi, dla wspierania mieszkańców, którzyby się przeciwko Baszy Egiptu oświadczyli.

— Wojsko Królowey Hiszpańskiej, jest teraz podzielone na 4 kolumny; te, będąc od siebie na odległość półgodzinney drogi rozstawione, czynią wspólna poruszenia, postępując przeciwko Karolistom biskajskim i napierając ich od Arratia do Orozco. Od czasu, jak się oddalili od woyska Jenerałowie odwolani, wzmagają się w niem ufność i ochota. Około obwarowania Billa, pracują z wielkim pośpiechem. — Zapewniają, że *Don*

прясть, что *Донъ-Карлосъ*, брату Генерала *Сумалакаррегии*, сельскому Священнику въ Бискай, предлагалъ принять команду надъ войскомъ вмѣсто покойнаго, отъ чего онъ отказался незнаніемъ военной тактики и обязанностями своего званія.

— Сказываютъ, что *Г. Рини* отправится Посланникомъ въ Неаполь.

18-го Июля.

Утверждаютъ, что *Г. Тьеръ* не поѣдетъ уже въ Италію.

— Журналъ *Bon Sens* сообщаетъ: „Мѣры, третьяго дня употребленныя для безопасности Короля, весьма удивительны. Изъ Парижа къ дворцу Нѣли, въ разстояніи каждаго 100 шаговъ разставлены по 200 или 300 полицейскихъ агентовъ, городскихъ сержантовъ и т. п., а отъ Тюльери къ лѣтнему пребыванію учреждено 6 гауптвахтъ. На семь же пути кромѣ того безпрестанно проѣзжаютъ по два жандарма, кирасира и конныхъ полицейскихъ караульщиковъ. При ротаткѣ Мало и при Булонской рошѣ находится отрядъ конницы. Въ Нѣли усилены всѣ стражи, а вокругъ замка учреждены кордоны какъ будто бы для сохраненія здоровья.

— До 11-го ч. с. м. холерою заболѣло 757, а умерло 575 чел. въ Тулонѣ. *Courrier de Lyon* увѣдомляетъ, что сія зараза появилась и въ Монпелье.

— На биржѣ сказывали, что войско Королевы освободило отъ блокады Пуенте-де-ла-Рейна, въ слѣдствіе чего, Карлисты начали обратное движеніе къ горамъ; сіе извѣстіе не имѣло никакого вліянія на цѣну Испанскихъ ассигнацій.

19-го Июля.

Герцогъ *Леопольдъ Ситилійскій* отправился уже обратно въ Италію.

— Кажется, что Полиція отыскала въ Парижѣ 2-хъ или 3-хъ преступниковъ, ушедшихъ изъ темницы Св. Пелагіи; но сіи лица мало важны, а самые главные зачинщики успѣли избѣгнуть засады *Г-на Жике*. Нѣкоторые изъ нихъ пробрались въ Бельгію, откуда намѣрены бѣжать въ Швейцарію. Между сими упоминаютъ *Г-на Армина Марраста*.

— По словамъ журнала *Temps*, Адвокаты собрались подъ предѣлательствомъ *Г. Дюпена* и въ прошлую Субботу имѣли совѣщаніе о вопросѣ: свойственно ли по силѣ 28 статьи Устава, и по недостатку законнаго руководства, Палатѣ Перовъ, судить преступленія противу безопасности Государства? Кажется, что почти единомысленно признали они несвойственность Суда Палаты Перовъ. Такъ по крайней мѣрѣ должно было заключать, изъ представленія *Г. Дюпена*.

— Правительство на сихъ дняхъ получило важныя депеши изъ Константинополя. Онѣ увѣдомляютъ, что Султанъ велѣлъ построить новые военные корабли, для приготовленія экспедиціи противу Египта.

— По извѣстіямъ изъ Мадрита, Генераль *Монтъ*, назначенъ Намѣстникомъ Аррагоніи, вмѣсто Генерала *Алвареса*. Спокойствіе въ Сарагосѣ послѣ уже нарушаемо не было. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 17-го Июля.

Лордъ *Элфинстонъ*, Королевскій Каммергеръ, отправленъ въ Гагу, для приглашенія Виртембергскаго Короля, въ Англію пользующагося морскими водами.

— *Morning-Chronicle* сказываетъ: нѣтъ уже сомнѣнія, что *Донъ-Карлосъ*, объявилъ договоръ, заключенный посредствомъ Лорда *Элмонта*, касательно иностранцевъ, находящихся въ службѣ Испанской Королевы, недѣйствительнымъ.

— Съ мыса Доброй-Надежды отъ 23-го Мая увѣдомляютъ, что миръ съ Кафрами заключенъ, и въ семь предметъ Начальникъ оныхъ *Гинца*, 29-го Апрѣля съ свитою, состоящею изъ 50 лицъ, прибылъ въ Англійскій лагерь. Онъ обязался возвратить колонистамъ 50,000 штукъ скота и 1000 лошадей, одну половину тотчасъ, а другую чрезъ годъ. Между тѣмъ во утѣреніе сохраненія договора, далъ заложниковъ.

— Журналы, выходящіе въ Портсмутѣ, сообщаютъ, что въ Англійской морской службѣ будетъ большое производство. На половину жалованья поступятъ 19 Адмираловъ и 23 корабельные Капитана, а 13 Капитановъ будутъ произведены въ Адмиралы.

— На сихъ дняхъ отправлено въ Ново-Южный Валлисъ 170, а въ Ванъ-Дѣменскую землю 270 преступниковъ. (G. C.)

ГЕРМАНІЯ.

Франкфуртъ, 16-го Июля.

Императорско-Россійскій Генераль-Лейтенантъ, Генераль-Адъютантъ Его Величества Императора,

Karlos отаровалъ брату Генерала *Zumalacarregey*, *Proboszczowi* pewney wiosieczki w Biskai, dowództwo nad wojskiem w miejscu nieboszczyka, czego on nie przyjął, wymawiając się niezajomością taktyki wojennej i obowiązkami powołania swojego.

— Мовіа, że Pan *Rigny* pojedzie w charakterze posła do Neapolu.

Dnia 18.

Zapewniają, że Pan *Thiers* nie pojedzie już do Włoch.

— Czytamy w dzienniku *Bon Sens*: „Środki użyte wczoraj dla bezpieczeństwa osoby Królewskiej, są w samej rzeczy zadziwiające. Od Paryża aż do Zamku Neuilly, w odległości co sto kroków, rozstawiono 200 lub 300 policyjnych agentów, sierżantów miejskich i t. p., a od Tuilleryów aż do letniej rezydencji urządzono sześć odwachów. Na tejże drodze widać prócz tego nieustannie przejeżdżających dwóch po dwóch żandarmów, Kirysyerów i konnych strażników policyjnych. Przy rogatce Maillot i przy lasku bulońskim stoi oddział jazdy. W Neuilly podwojono wszystkie posterunki, a naokoło zamku postanowiono jakby kordon zdrowia.

— Do dnia 11 b. m., na cholерę zachorowało 757, a umarło 575 osob w Tulonie. *Courrier de Lyon* donosi, że ta zaraza pokazała się także w Montpellier.

— Na giełdzie mówiono, że wojsko Królowej uwolniło Puente de la Reyna od blokady, w skutku czego Karolisci rozpoczęli odwrótne poruszenia ku góróm; wiadomość ta nie wywarła żadnego wpływu na kurs papierów Hiszpańskich.

Dnia 19.

Xiążę *Leopold Sycylijski* wyjechał już z powrotem do Włoch.

— Zdaje się, że policja wysłodziła w Paryżu 2 lub 3 oskarżonych, zbiegłych z St. Pelagie; ale są to osoby mało znaczące, kiedy témczasem główni sprawcy zdołali uniknąć zasadzek Pana *Gisquet*. Niektórzy z nich dostali się do Belgii, zkąd postanowili udać się do Szwajcaryi. Między tymi wymieniają Pana *Armand Marrast*.

— Według dziennika *Temps*, adwokaci zebrani na konferencyę pod przewodnictwem Pana *Dupin*, naradzali się zeszłej soboty, nad pytaniem: czy według 28 artykułu ustawy i w braku prawnych przepisów, Sąd Izby Parów jest właściwym Sądem do wyrokowania względem zbrodni przeciwko bezpieczeństwu krajn. Zdaje się, iż prawie jednomyślnie oświadczone się za niewłaściwością Izby Parów. Tak przynajmniej można było wnosić z ogólnego przedstawienia Pana *Dupin*.

— Rząd otrzymał w tych dniach ważne depesze ze Stambułu. Doniesiono w nich, że Sułtan każe budować nowe okręty wojenne, dla przygotowania wyprawy przeciwko Egipcjowi.

— Według doniesień z Madrytu, Jenerał *Montes* został mianowany wielkorządcą Arragonii, na miejscu Jenerała *Alvarez*. Spokojność w Saragossie nie była już potem naruszona. (G. C.)

WIELKA BRITANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 17 Lipca.

Lord *Elfinstone*, Szambelan Królewski, został wysłany do Hagi, dla zaproszenia Króla Wiertemberskiego, używającego kąpieeli morskich, do Anglii.

— *Morning-Chronicle* powiada, że nie może już zachodzić wątpliwość, względem rozporządzenia *Don Karlosa*, przez które uważa on umowę, zawartą za pośrednictwem Lorda *Elliot*, co do cudzoziemców w służbie Królowej będących, za nieważną.

— Donoszą z przyładka Dobrey-Nadziei pod dniem 23 Maja, że pokój z Kaframi został zawarty, w którymto celu ich Naczelnik *Hintza* przybył dnia 29go Kwietnia do Angielskiego obozu, w orszaku tylko z 50 towarzyszy złożonym. Obowiązał się on zwrócić osadnikom 50,000 sztuk bydła i 1,000 koni, w połowie zaraz, w połowie za rok jeden. Témczasem na dowód dotrzymania ugody, postawił zakładników.

— Gazety, wychodzące w Portsmouth, donoszą, że w marynarce Angielskiej liczne otworzą się awanse. Na pół żołdu ma przeyść 19 Admiratów i 23 Kapitanów okrętowych, a 13 Kapitanów posunięci będą na stopnie Admiratów.

— W tych dniach wysłano do Nowo-Południowej Wallii 170 zbrodniarzy, a do kraju Van-Diemen 270. (G. C.)

НИМЦЫ.

Frankfort nad Menem, dnia 16 Lipca.

Cesarско-Rossyyski Jenerał-Porucznik i Jenerał-Adjutant N. CESARZA, Xiążę Adam Wiertembergski,

Принцъ *Адамъ* Виртембергскій, третьяго дня прибылъ сюда изъ Петербурга. (G. C.)

Мюнхенъ, 17-го Июля.

Здѣсь слышно, что Е. К. Высочество Наслѣдникъ Шведскаго Престола, въ будущемъ мѣсяцѣ придетъ въ Германію.

18-го Июля.

По объявленнымъ, недавно постановленіямъ, въ трехъ Государственныхъ Университетахъ, воспрещено учащимся носить всякое оружіе и неприличное платье, находиться при свадьбахъ, въ питейныхъ домахъ и т. п.

Гамбургъ, 20-го Июля.

Здѣшній *Корреспондентъ* уведомляетъ, что къ смотру войска при Калишѣ, придетъ и Его Величество Нидерландскій Король.

— Съ береговъ Эльбы сообщаютъ: „Мы получаемъ ежедневныя извѣстія изъ Вены, которые заставляютъ думать, что тамошній Кабинетъ, безпрестанно занятъ важными переговорами касательно Испанскихъ дѣлъ. Агентъ *Донъ-Карлоса* Графъ *Алудія*, ежедневно имѣетъ продолжительныя совѣщанія съ Княземъ *Меттернихомъ* въ лѣтнемъ его пребываніи въ Шенбрунѣ. Сіе обстоятельство тѣмъ значителнѣе, что сего Графа съ величайшею искренностію всегда Князь принимаетъ, и что съ другой стороны, всѣ дипломатическія связи съ Королевою, почти совершенно прекращены. Слышно, что даже Члены Императорской Фамиліи, принимали Г-на *Алудія* самымъ привѣтливымъ образомъ, и что въ особенности онъ имѣлъ совѣщанія съ Эрцъ-Герцогомъ, который намѣренъ отправиться въ Калишъ. Изъ Берлина объ Испанскихъ дѣлахъ подобныя же получаемъ извѣстія. Легко случится можетъ, что лишь только *Донъ-Карлосъ* овладѣетъ нѣкоторыми городами и крѣпостями, то послѣдуетъ признаніе онаго всеми Восточными Державами, что болѣе принесетъ ему пользы, нежели горсть иностранныхъ волонтеровъ для Испанской Королевы. (D. P.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 10-го Июля.

Въ Амстердамѣ произошло недавно общее волненіе по поводу секвестра и публичной продажи движимаго имущества за недоимочныя подати. Когда сіе было донесено Кабинетному Совѣту, то сей будто бы постановилъ, дабы съ тою же строгостію поступало было во всемъ Королевствѣ, съ неисправными плательщиками податей.

— Одна здѣшняя газета уведомляетъ, что въ главной квартирѣ въ Тилбургѣ дошло до кровопролитной драки, между ординарцами Генерала *де Константъ Ребекъ* и тамошними жителями. Одинъ или двое изъ первыхъ лишились жизни; а зачинщики преданы военному Суду.

12-го Июля.

Слышно, что Король завтра прямо уѣзжаетъ въ главную квартиру, куда уже отправился Принцъ Его Королевское Высочество *Оранскій*.

— Вчерашняго числа изъ Амстердама сообщаютъ, что тамъ спокойствіе возстановлено и болѣе нарушаемо не было.

13-го Июля.

Его Королевское Высочество Принцъ *Альбрехтъ* Пруссскій съ своею Супругою, проѣзжая изъ главной квартиры въ здѣшній городъ, посѣтили въ городѣ Бредѣ, Генерала *Шассе*, у котораго приняли предложенный имъ ужинъ.

— Слышно, что Его Королевское Высочество Принцъ *Оранскій*, поведетъ къ Супругѣ своей, пребывающей въ Баденѣ, съ которою отправится въ Калишъ, для поздравленія тамъ Его Величества Императора Всероссийскаго. Туда же съ Августѣйшимъ Императоромъ Всероссийскимъ придетъ изъ Петербурга и Е. К. Выс. Герцогъ *Фридрихъ* Нидерландскій. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 24-го Июля.

19-го ч. с. м. отправился напоследокъ именованный Посланникомъ въ Вѣну *Факиръ-Ахмедъ-Паша* со всею своею свитою. (Онъ уже прибылъ въ Бѣлградъ, гдѣ по позволенію, присланному изъ Вѣны, сокращено ему карантинное время съ 26 на 7 дней.)

— Секретарь здѣшняго уполномоченнаго въ Египетскихъ дѣлахъ, прош. м. оставивъ Каиръ, опять привезъ два милліона піастровъ (Египет. піастръ 19 грш.) на щетъ дани, слѣдуемой Султану отъ *Мегмеда-Али*.

25-го Июля.

20-го ч. с. м. Королевско-Пруссскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Графъ *Кенигсмаркъ*, имѣлъ у *Рейс-Эффенди* аудіенцію, послѣ сего посѣтилъ всѣхъ Министровъ Порты, *Сераскира Хозревъ-Пашу*, *Капуданъ-Пашу* и Султанскаго зятя, *Галиль-Пашу*.

прибылъ ту завчорай з Petersburga. (G. C.)

Monachium, dnia 17 Lipca.

Слышаѣ ту, iż Jego Królewska Mość Xiążę Nasępca tronu Szwedzkiego przybędzie w przyszłym miesiącu do Niemiec.

Dnia 18.

Według ogłoszonych niedawno przepisów dla trzech krajowych uniwersytetów, zabroniono uczniom nosić wszelkiej broni i sukien nieprzyzwoitych, bywać na weselach, w szynkowniach i t. d.

Hamburg, dnia 20 Lipca.

Tuteyszy *Korrespondent* donosi, że na przegląd woyska, który się odbędzie pod Kaliszem, przyjedzie także N. Król Niderlandzki.

— Piszą znad brzegów Elby: „Otrzymujemy codziennie wiadomości z Wiednia, które nie pozwalają wątpić, iż tameczny Gabinet bez ustanku zajęty jest ważną decyzją, tyczącą się interesów hiszpańskich. Hrabia *Alcudia*, agent *Don Karlosa*, miewa codziennie długie narady z Xięciem *Metternichem* w letnim jego mieszkaniu w Schönbrunn. Okoliczność ta tѣm jest ważniejszą, iż Hrabia zawsze bywa jak nayserdeczniej przez Xięcia przyjmowanym, i że z drugiej strony wszelkie związki dyplomatyczne z Królową prawie zupełnie są przerwane. Słyshaѣ, iż nawet członkowie rodziny Cesarzskiej raczyli Pana *Alcudia* przyjąć jak nayuprzejmiej i że w szczególności miał narady z Arcy-Xięciem, który udać się ma do Kalisza. Z Berlina otrzymujemy względem interesów hiszpańskich podobne doniesienia. Łatwo być może, iż skoro *Don Karlos* зайmie kilka miast i twierdz, nastąpi uznanie go ze strony mocarstw wschodnich, co nierównie więcej dopomoże sprawie jego, niż garstka ochotników zza granicy przyniesie korzyści Królowej Hiszpańskiej. (D. P.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Haga, dnia 10 Lipca.

W Amssterdamie zasły niedawno zgiefkliwe sceny z powodu sekwestracji i publiczney sprzedaży ruchomości za nieopłacone podatki. Gdy przedmiot ten został przedstawiony na Radzie Gabinetowej, taż miała uchwalić, ażeby w całym Królestwie z równą sprężystością względem opieszających w opłacie podatków postępowano.

— Jedna z gazet tuteyszych donosi, że w głównej kwaterze w Tilburgu, przyszło do krwawey potyczki między ordynansami Jenerała *de Constant-Rebecque* a tamtejszymi mieszkańcami. Jeden czy dwóch z pierwszych, postradało życie; sprawców kłótni oddano pod Sąd wojenny.

Dnia 12.

Слышаѣ, że Król wyjeżdża jutro prosto do głównej kwatery, dokąd już udał się J. K. Wysokość Xiążę *Oranii*.

— Donoszą z Amssterdamu pod dniem wczorayszym, że spokojność raz przywrócona, już więcej naruszoną nie była.

Dnia 18.

Jego Królewska Wysokość Xiążę *Albrecht* Pruski z dostojną swoją Małżonką, w przejeździe z Głównej kwatery do tuteyszego miasta, odwiedzili w Breda Jenerała *Chassé*, u którego przyjęli ofiarowaną im wieczercę.

— Слышаѣ, że Jego Królewska Wysokość Xiążę *Oranii*, pojedzie po dostojną Małżonkę swoją, bawiącą u wód w Baden, z którą uda się do Kalisza, dla pozdrowienia tam NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA Wszech Rossyy. Tamże przybędzie z Petersburga wraz z NAYJAŚNIEYSZYM CESARZEM Wszech Rossyy Jego Królewska Wysokość Xiążę *Fryderyk* Niderlandzki. (G. C.)

ТУРЦЫА.

Konstantynopol, dnia 24 Czerwca.

Dnia 19 b. m., wyjechał nareszcie mianowany Posłem do Wiednia *Fakir-Ahmed-Pasza*, z całym orszakiem swoim. (Przybył już do Białogrodu, gdzie za pozwoleniem, nadestaniem z Wiednia, zmniejszono mu czas kwarantanny z 26 na dni 7).

— Sekretarz tuteyszego sprawującego interessa Egiptskie, opuściwszy z. m. Kair, przywoził znowu dwa miliony piastrowъ (piast Egiptski 19 gr.), na rachunek haraczu należącego Sułtanowi od *Mehmeda-Alego*.

Dnia 25.

Dnia 20 b. m. miał Królewsko-Pruski Poseł nadzwyczajny i pełnomocny Minister Hrabia *Königsmark*, posłuchanie wstępne u *Reis-Effendego*, odwiedził potem wszystkich Ministrów Porcy, *Seraskiera Chosrew-Paszę*, *Kapudana-Paszę* i Xięcia Sułtańskiego *Halil-Paszę*.

1-го Июля.

Дипломатическіе договоры, между *Рейсз-Эффендіемъ*, Англійскимъ и Французскимъ Посланниками, судя по видимому, неожиданно приняли строгій характеръ. Говорятъ о недавно происшедшихъ, весьма значительныхъ, недоразумѣніяхъ, однако жъ никто оныхъ достаточно истолковать не можетъ; распространяющіяся же о семъ догадки и вѣсти не достойны даже воспоминанія.

— Изъ Скордыи Порты получила неблагоприятныя извѣстія. Паша запертъ и строго осажденъ въ крѣпости, а мятежники положили первымъ условіемъ договора, выдачу оного, и справедливо, опасаться можно, что сіе послѣдуетъ, если гарнизонъ убѣдится, что онъ не можетъ ожидать скорой помощи. Между тѣмъ, Порты дѣлаетъ большіе приготовленія къ прекращенію бунта.

— Здѣсь ходитъ довольно странный слухъ, т. е., что посредствомъ Россіи, Англіи и Франціи, Султанъ уступитъ Греческому Королевству острова: Кандію, Сцію и Самось, а вмѣсто сего онъ получитъ отъ Египетскаго Вице-Короля всю Сирію, его же освободитъ, отъ уплаты недоимочной слѣдующей Порты дани. Разсмотрѣвъ, что Сирія въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ есть только тягостію *Между-Али*, сходство съ истиною находится на сторонѣ сей вѣсти.

— Изданные Султаномъ фирманы, позволяющіе Англійской экспедиціи продолжать путешествіе по Евфрату, уже вручены Лорду *Понсонби* и отправлены къ *Между-Али*. (G. C.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 26-го Іюня.

Третьяго дня, въ Ивановъ день и въ день тезоименитства Его Величества Короля, были собраны войска, расположенныя на Ладугорскомъ полѣ, а также и составляющія здѣшній гарнизонъ, для большаго смотра, къ которому Король пріѣзжалъ верхомъ. Вчера лагерь съ Ладугорскаго поля снятъ.

— Нынѣшній Посланникъ при С. Петербургскомъ Дворѣ, Баронъ *Пальмстерна*, прибылъ сюда изъ Вены.

— Изъ Упсалы пишутъ отъ 16-го Іюня: вчера происходило здѣсь съ обыкновенною торжественностію общее медицинское Докторское производство, 35-е со времени основанія Университета. — Производство сіе пришлось на тотъ самый годъ и мѣсяцъ; когда за 100 лѣтъ славный *Линней* въ Гардерики, и за 50 лѣтъ во всѣхъ отношеніяхъ достопрочтенный Сеніоръ Докторовъ и Университетскій Наставникъ *Шведенсъ* и первый Архіатеръ и Коммандоръ *П. Афцелиусъ*, произведены нашимъ Университетомъ. — 50 молодыхъ врачей возведены нынѣ на степень Доктора. — Празднество отличалось тѣмъ болѣе, что въ ономъ участвовалъ 75 лѣтній Архіатеръ *Афцелиусъ*, еще здоровый и бодрый, бывшій главою торжества. Его Величество Король, всегда внимательный къ заслугамъ мужей Швеціи, препроводилъ къ старцу, посредствомъ Лейбъ-медика своего, знаки ордена Вазы Большаго Креста. Также и медаль, выбитая Обществомъ Шведскихъ Медиковъ (*Swenska Läkare Sällskapet*) въ честь своего Сеніора, поднесена ему чрезъ Депутацію, въ числѣ каковой, между многими другими, которыхъ Архіатеръ *Афцелиусъ* произвелъ въ Профессоры здѣшняго Университета, находился также и нашъ *Берцелиусъ*. (A.P.S.Z.)

А М Е Р И К А.

Нью-Йоркъ, 17-го Іюня.

11-го Іюня казнены въ Бостонѣ четыре Испанскихъ морскихъ разбойника, ограбившихъ бригъ *Мексиканъ*, плывшій съ 20,000 піастрами, а дабы скрыть слѣды, они намѣревались съжечь корабль съ находящимся на немъ экипажемъ. — Ночью съ 5-го на 6-е Іюня, большой пожаръ истребилъ болѣе 500 домовъ въ Чарлстаунѣ.

— Чрезъ Новый-Орлеанъ отъ 19-го ч. Мая полученны слѣдующія важныя извѣстія: Войско Генерала *Сантанны* 6-го ч. Мая, напало на ополченіе въ Закатекасѣ, которое было опрокинуто въ городъ, 7-го ч. *Сантанна* предложилъ условія мира, и когда оныхъ не приняли, 8-го ч. началось общее сраженіе, въ коемъ милиція хотя и непріученная къ военнымъ маневрамъ, храбро однако жъ защищалась противу регулярнаго войска Генерала: но напоследокъ принуждена была сдать и *Сантанна* овладѣлъ городомъ. Остатки такъ называемаго войска патриотовъ, разсыпались по направленію къ Дуранго. Число раненыхъ и убитыхъ простирается до 800 человекъ. Первымъ дѣйствіемъ *Сантанны* было принужденіе къ признанію его власти и власти Мексиканскаго Совѣта. Письма изъ Тампико сообщаютъ, что во многихъ Соединенныхъ краяхъ, отказались отъ повиновенія Генералу *Сантаннѣ*. (G. C.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатавъ дозволяется. Іюля 26 дня 1835 г. — Цензоръ Надвор. Совѣт. *Иванъ Вашкевичъ*.

Дня 1го Ліпца.

Уклады дипломатичные между *Reis-Effendim* а *Posłami Anglii i Francyi*, прибрали знову, jeżeli tylko pozory nie myślą, wcale niespodziewanie charakter surowy. Mówią o nowo-zasłanych, wielce ważnych nieporozumieniach, których atoli nikt w sposób dostateczny wyjaśnić sobie nie jest w możności; rozchodzące się w tej mierze domysły i wieści, na wspomnienie nawet nie zasługują.

— Ze Skodryi otrzymać Porta niepomyślne doniesienia. Basza jest zamknięty i ściśle oblegany w cytadelli, a powstańcy podali za pierwszy warunek układow, wydanie jego osoby; co, jak się słusznie obawiać należy, nastąpić musi, jeżeli załoga przekona się, że na blizkiej odsieczce polegać nie może. Porta czyni témczasem silne przygotowania dla przytłumienia powstania.

— Rozchodzi się tu dosyć dziwna pogłoska, to jest: że za pośrednictwem Rosyi, Anglii i Francyi, Sułtan odstąpi Królestwu Greckiemu wyspy: Kandyę, Scio i Samos, a za to otrzyma od Vice-Króla Egiptu całą Syryę, jego zaś uwolni od zaległego Porcie haracz. Zważywszy, że w obecnych okolicznościach, Syrya jest prawdziwym ciężarem dla *Mehmeda-Alego*, prawdopodobieństwo jest na stronie tej wieści.

— Udzielone przez Sułtana firmany, pozwalające wyprawie Angielskiej dalszej podróży na Enfracie, zostały już doręczone Lordowi *Ponsonby* i przesłane *Mehmedowi-Alemu*. (G. C.)

SZWECYA I NORWEGIA.

Sztokholm, dnia 26 Czerwca.

Zawczora, w dzień 8-go Jana, jako w dzień Imienia Królewskich zgromadziły się wojska, rozłożone na Ładuhorskim polu, i składające tutejszą załogę, na wielki przegląd, na który Król przybył konno. Wczora oboz na polu Ładuhorskim został zdjęty.

— Teraźniejszy Posel przy Dworze Sankt-Petersburskim, Baron *Palmstierna*, przybył tu z Wiednia.

— Z Upsali piszą pod dniem 16tym Czerwca: Wczora odbyła się tu ze zwyczajnemi obrzędami uroczysta ogólna doktoryzacja medyczna, 35ta od założenia Uniwersytetu. Doktoryzacja terażniejsza przypadła na ten rok i miesiąc, kiedy przed 100 laty sławny *Linneusz* w Harderwiku i przed 50 laty, zewszeh względów sławny Senior Doktorów i Professor Uniwers. *Schwedens*, Pierwszy Medyk i Kommandor *P. Afzelius* w naszym Uniwersytecie stopnie doktorskie otrzymali. 50 młodych Medyków wyniesiono teraz na stopień Doktora. — Obchód tym więcej się odznaczał, że na nim znajdował się 75 cioletni pierwszy Medyk *Afzelius*, zdrowy jeszcze i czerstwy, — Przydujący obchodowi. Król, zawsze względny dla zasług Męzów Szweeyi, przesłał Sędziwemu Starcowi, przez bokowego Medyka swojego, ozdobę Orderu *Wazy* wielkiego krzyża. Także medal, bity przez Towarzystwo Medyków Szwedzkich (*Swenska Läkare-Sällskapet*), na cześć swojego Weterana, złożony mu przez Deputacyę, którą w liczbie innych składali ci, których pierwszy Medyk *Afzelius*, wyniósł na Professorow tutejszego Uniwersytetu; znajdował się także nasz *Berzelius*. (A.P.S.Z.)

А М Е Р И К А.

New-York, dnia 17 Czerwca.

W Bostonie stracono dnia 11go Czerwca, czterech Hiszpańskich rozbojników morskich, którzy zrabowali bryg *Mexican*, wiozący 20,000 piastrow, a dla zatrącenia śladu, okręt i załogę jego spalić postanowili. — W nocy z 5go na 6ty Czerwca, zniszczył ogromny pożar przeszło 300 domów w Charlestown.

— Przez Nowy-Orleans otrzymano z Meksyku pod datą 19go Maja, następującą ważną wiadomość: Wojsko Jenerała *Santanny* uderzyło dnia 6go Maja na milicję z Zacatecas, które aż do miasta odparte zostały. Dnia 7go posłał *Santanna* propozycję pokoju, których gdy nie przyjęto, wszczęta się powszechna dnia 8go walka, w której lubo niepewne do obrótów wojennych milicję, trzymały się walecznie przeciwko regularnemu wojsku Jenerała, ale nakoniec ulegć musiały, a *Santanna* stał się panem miasta. Szczątki tak zwanego wojska patriotów, rozpieczęły się w kierunku do Duranbo. Liczba ranionych i zabitych, wynosi do 800 ludzi. Pierwszym czynem *Santanny* było zmuszenie do uznania władzy jego i władzy Rady Meksykańskiej. Listy z Tampico dodają nadto, że w wielu krajach Unii odwołano posłuszeństwa Jenerałowi *Santannie*. (G. C.)